

Jaarverslag 2022

Stichting Kinderboek Cultuurbezit in Winsum

Begin 2022 zijn we gestart met nog beperkende maatregelen vanwege Corona. We kwamen gedurende het jaar weer terug van werken vanuit beperkingen naar het weer volop ontwikkelen, organiseren en uitvoeren van activiteiten. In februari 2022 heeft het pand van het KinderBoekenHuis, als gevolg van de stormen, schade aan het dak opgelopen. Nadere inspectie bracht aan het licht dat het dak in slechtere toestand verkeert dan gedacht. Dit betekende dat in de bestuursvergadering van 14 maart 2022 is besloten groot onderhoud aan het dak te gaan doen. Financieel was hiermee in de reeds in december opgestelde begroting geen rekening gehouden. Financiële dekking anders dan interen op het eigen vermogen was de enige mogelijkheid.

Medewerkers en directie

Tot 1 augustus 2022 was Anja Sinnige directeur van het KinderBoekenHuis. In afstemming tussen bestuur en vrijwillige medewerkers is vervolgens gekozen voor splitsing van deze functie in haar opvolging. Namelijk een interne coördinator en een externe coördinator. Deze functies werden voor de rest van 2022 ingevuld door respectievelijk Petra de Vries en Patricia Spronk. Zo kregen twee belangrijke spilfuncties binnen het KinderBoekenHuis weer invulling.

Het aantal vrijwilligers/medewerkers dat betrokken was bij het KinderBoekenHuis schommelde in het verslagjaar. Op het 'hoogtepunt' waren 24 vrijwilligers actief. We mochten veel nieuwe vrijwilligers verwelkomen. Tezamen hebben zij zich enerzijds ingezet om de collectie van de Stichting KinderBoek Cultuurbezit in het KinderBoekenHuis te beheren en uit te bouwen. En anderzijds ondersteunden en voerden zij activiteiten en projecten uit.

Comité van Aanbeveling

Er vonden in 2022 geen wijzigingen plaats in het Comité van Aanbeveling van de stichting. Het comité bestond op 31 december 2022 uit de volgende personen:

- mevrouw Els van Eijck van Heslinga (oud-directielid Koninklijke Bibliotheek) en;
- de heren Jan Jutte (illustrator), Jaap Kramer (illustrator), Dolf Verroen (schrijver), Wim Daniels (taalkundige), Jean Pierre Rawie (dichter).

Bestuur

In het jaar 2022 zijn er een wijzigingen in het bestuur geweest. Harm Post nam eind januari afscheid als secretaris in het bestuur, vanaf 2005 nam hij zitting in het bestuur. Ook Jacob Stollenga verliet het bestuur als penningmeester na bijna 10 jaar. Het Bestuur spreekt veel dank uit voor de inzet en vele bijdragen van Harm en Jacob voor het KinderBoekenHuis. Jan Dirk Gardenier volgde Harm Post op als secretaris, Piet Blom vervult na het vertrek van Jacob Stollenga de functie van penningmeester. De bestuursleden zijn eind 2022:

- Ilona Ebels (voorzitter),
- Jan Dirk Gardenier (secretaris),
- Piet Blom (penningmeester),
- Rinus Michels
- Jettie Noordam.

Donateurs

De stichting had aan het begin van het jaar 262 donateurs en eind van het jaar 252. Het aantal donateurs is licht gedaald.

Activiteiten in 2022

Tentoonstelling 'Erfgoed der Koloniën' in kinder- en jeugdboeken:

van zaterdag 19 maart tot 11 september 2022

Wat is er onschuldiger dan een kinderboek? Iedereen heeft ooit leren lezen en kent vast nog het gevoel voorgelezen te worden. Maar uit welke boeken men voorleest hangt sterk af van de culturele, geografische en ook historische context waarin iemand opgegroeid.

Aandacht voor de doorwerking van het Nederlandse slavernijverleden in Nederlandse kinderboeken vanaf 1770 tot heden is om vele redenen de moeite waard. Welke boeken bevatten zinnen of thema's die vanuit hedendaagse visie wellicht racistisch, discriminerend of aanstootgevend zijn? Hoe kijken we daar nu tegenaan en hoe zag men dat destijds? Dit is de focus die we bij het KinderBoekenHuis kozen voor een tentoonstelling met bijpassende lezingen, workshops, voorleesmomenten en educatieve activiteiten.

De tentoonstelling 'Erfgoed der Koloniën in kinder- en jeugdboeken' is gekoppeld aan de culturele manifestatie *Bitterzoet Erfgoed*: een initiatief van Stichting Oude Groninger Kerken, Groninger Museum, Museum aan de A (nu nog Noordelijk Scheepvaartmuseum), Universiteitsmuseum Groningen, Grafisch Museum Groningen, Forum Groningen, Groninger Archieven en Discriminatie Meldpunt Groningen. Onder de noemer *Bitterzoet Erfgoed* ontwikkelen zij samen tentoonstellingen over het slavernijverleden van Groningen en de effecten op het heden.

Bitterzoet Erfgoed is geïnspireerd op de gids *Sporen van het slavernijverleden in Groningen* van Margriet Fokken en Barbara Henkes die bij diverse culturele organisaties in Groningen een pijnlijke geschiedenis bloot legde en die ze anders deed laten kijken naar de eigen collecties. De tentoonstelling 'Erfgoed der Koloniën' draagt bij aan bewustwording omdat het zich toespitst op kinderboeken die van grote waarde zijn bij de opvoeding van velen. Deze boeken zijn en blijven, in tegenstelling tot de algemene bibliotheken, een onderdeel van de collectie van het KinderBoekenHuis.

De tentoonstelling werd geopend door wethouder Eltjo Dijkhuis. Taalkunstenaar en rapper Rayvano Sabajo verzorgde een Spoken Word optreden.

In het kader van Bitterzoet erfgoed en de tentoonstelling: 'Erfgoed der Koloniën in kinder- en jeugdboeken' waren er tot en met 30 juli met grote regelmaat op zaterdagochtend vanaf 10 uur boekbesprekingen. Iedereen kon meepraten, de toegang was vrij. Boeken die centraal stonden waren onder andere:

- liedboekjes centraal met liedjes als 'Moriaantje zo zwart als roet' centraal.
- het Sinterklaas verhaal van Jan Schenkman uit 1850, het eerste boek waarin Zwarte Piet staat;
- strips: Sjors en Sjimmie, Kuifje in Congo/Afrika en Suske en Wiske;

- De wereld in, Ot en Sien & Blond en Bruin – met tekeningen van de Groninger Cornelis Jetsens
- Barbara Henkens - zij was zelf te gast - met haar boek: 'Sporen van Slavernijverleden van Groningen'.
- Izaline Calister – zij was ook te gast – met en over haar boek: 'Bon dia Goedemorgen'. Een boek boordevol liedjes in het Nederlands en het Papiaments;
- 'Onder van Heutsz, het leven van drie Hollandse jongens in Indië van Hermanus Pieter Geerke (1928): Nederlandse (en Groningse!) verleden in Indonesië.
- het fenomeen 'Indiaan' in kinderboeken. Het woord 'Indianen' verwijst naar de oorspronkelijke, inheemse bevolking van Amerika. Columbus, die in 1492 dacht in Indië beland te zijn (het was zijn bedoeling om in westelijke richting de Atlantische Oceaan over te reizen en zo in Indië te komen), noemde de bewoners indios - > indianen. De doorwerking hiervan in is vele kinderboeken tot op de dag van vandaag zichtbaar;
- 'Hoe mooi wit ik ben' van Dolf Verroen. Het is een verhaal vertelt vanuit het perspectief van een jong wit meisje dat leeft in een van de voormalige koloniën als lid van een welgestelde familie omringd door mensen die tot slaaf gemaakt zijn, geschreven door een witte man op leeftijd. We gingen op zoek naar de feiten, de rollen en de verbindingen.

Vocale en Muzikale dag

23 april vond er een Vocale en Muzikale dag in het KinderBoekenHuis plaats, in samenwerking met de Regionale Commissie Noord van de KCZB. De KCZB is in Nederland de grootste belangenorganisatie voor koren in het algemeen en van christelijke koren in het bijzonder. In de aanloop naar deze dag gingen we op zoek naar passende liederen in onze collectie.

Tentoonstelling GI-GA-GROEN:

van 17 september – 1 november

De Kinderboekenweek 2022 kreeg de tital gi-ga-groen: In bomen klimmen en diersporen zoeken in het bos, zandkastelen maken of vliegeren op het strand, een hut bouwen of picknicken in het park of vogels spotten en een moestuintje maken in je eigen tuin. De natuur is overal om ons heen. Buiten is er van alles te ontdekken en te doen.

Er zijn heel veel boeken die kinderen helpen een echte natuurliefhebber te worden. Zo gaan kinderen mee op avontuur om al het moois van de natuur te zien. En te leren over bijzondere dierenweertjes in informatieve boeken.

In het Kinderboekenhuis was een mooie bijpassende tentoonstelling te zien. Boordevol kinderboekentips bij het thema Gi-ga-groen!

Boeken en Bommen

350 jaar 'Bommen Berend', maar wat is dat precies? Op 15 oktober konden kinderen van 8 t/m 12 jaar komen luisteren naar een spannend verhaal over Bommen Berend. Daarna knutselden zij een herdenkingsmunt, die zij naderhand mee naar huis namen.

Boekenmarkten

In 2022 werden een aantal Boekenmarkten georganiseerd in het KinderBoekenHuis. In november waren er o.a. Sinterklaas- en Kerstboeken in de verkoop.

Schrijf jezelf OK

Gedurende het jaar vonden schrijfsessies plaats, gebaseerd op onder andere (re)creatief schrijven en dagboekschrijven. De sessies zijn opgebouwd vanuit wetenschappelijk ondersteunde technieken uit het therapeutisch en reflecterend schrijven met als doel de eigenwaarde en zelfvertrouwen te bevorderen, positieve gevoelens te verbeteren. Door een gewoonte te maken van het schrijven en over je dag na te denken en te reflecteren, ontstaan er positieve gedachten en gewoontes. Dat helpt om je gelukkiger te voelen. Aan deze schrijfsessies deden 15 personen mee.

Bestuur Stichting Kinderboek Cultuurbezit

VERKORT FINANCIËEL VERSLAG 2022

Balans Stichting Kinderboek Cultuurbezit

(bedragen x 1 euro)

	2022	2021		2022	2021
VASTE ACTIVA	38.082	0	RESERVES	76.053	74.395
			VOORZIENINGEN	7.000	5.500
VLOTTENDE ACTIVA	45.796	80.485	VLOTTENDE PASSIVA	825	590
TOTAAL	83.878	80.485		83.878	80.485

Vaste activa:

De locatie Kerkpad 2 te Winsum is niet gewaardeerd daar de investeringskosten zijn bekostigd uit ontvangen subsidies en bijdragen. In 2022 zijn wel de herstelkosten ad. € 38.082 geactiveerd van het dak. Dit i.v.m. stormschade.

Vlottende activa:

Dit betreft de liquide middelen, die ten opzichte van 2021 zijn verminderd door de herstelkosten van het dak.

Reserves:

Dit betreft de Algemene Reserve. Doelstelling van het Bestuur is de Algemene Reserve in stand te houden ter borging van de continuïteit van de Stichting Kinderboek Cultuurbezit.

Het verloop van de Algemene Reserve over 2022 is als volgt:

Stand per 01-01-2022	74.395
Resultaat 2022	1.658
Stand per 31-12-2022	76.053

De Algemene Reserve zal in 2023 nagenoeg gelijk blijven of licht dalen, omdat de huisvestingskosten zullen gaan stijgen door de afschrijvingskosten op het dak.

Voorzieningen:

De Stichting Moeder de Gans Fonds Toos Zuurveen is in 2014 geliquideerd. Het positieve liquidatiesaldo van deze stichting is aan ons overgemaakt als bijdrage in de financiering van de nieuwe huisvesting.

Moeder de Gans had als verplichting het onderhouden van het graf van mevrouw Toos Zuurveen. Met het aannemen van het positieve liquidatiesaldo hebben we deze verplichting overgenomen. Om aan deze verplichting te kunnen voldoen, is hiervoor een voorziening opgenomen.

Daarnaast hebben we in 2021 € 3.500 gereserveerd voor groot onderhoud aan ons pand. In 2022 hebben we € 1.500,00 gereserveerd voor klimaatbeheersing, omdat een gift hier speciaal voor bedoeld was.

Vlottende passiva:

Deze post betreft voornamelijk nog te betalen aan crediteuren.

Resultatenrekening 2022 Stichting Kinderboek Cultuurbezit

	2022	2021
INKOMSTEN	32.732	18.759
UITGAVEN		
huisvestingskosten	7.364	10.326
algemene kosten	23.716	7.967
Totaal kosten	31.080	18.293
BEDRIJFSRESULTAAT	1.652	466
rentebaten	6	1
RESULTAAT	1.658	467

Toelichting op de resultatenrekening

Inkomsten:

Dit betreft bijdragen van donateurs, éénmalige giften, opbrengst van verkoop boeken, opbrengst lezingen, opbrengst advertenties, subsidies en opbrengst huur.

De opbrengsten zijn in 2022 gestegen met € 13.973. Dit komt omdat we € 18.212 subsidies hebben ontvangen voor de kosten van projecten die het KinderBoekenHuis heeft opgestart.

Huisvestingskosten:

Hieronder vallen o.a. energielasten, belastingen, verzekeringen en schoonmaakkosten

Algemene kosten:

Hieronder vallen reis- en verblijfkosten, kosten representatie en kosten van het informatieblad Moeder de Gans, telefoonkosten en portokosten.

Nieuw voor het jaar 2022 waren de kosten voor gesubsidieerde (éénmalige) projecten voor een bedrag ad. € 15.488 en dat verklaart de stijging t.o.v. het jaar 2021.

Overige informatie

De jaarrekening is opgesteld volgens de in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaglegging. De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.